

Kuidas Putin keelas vihma sadada

AIN KALLIS
ilmainimene

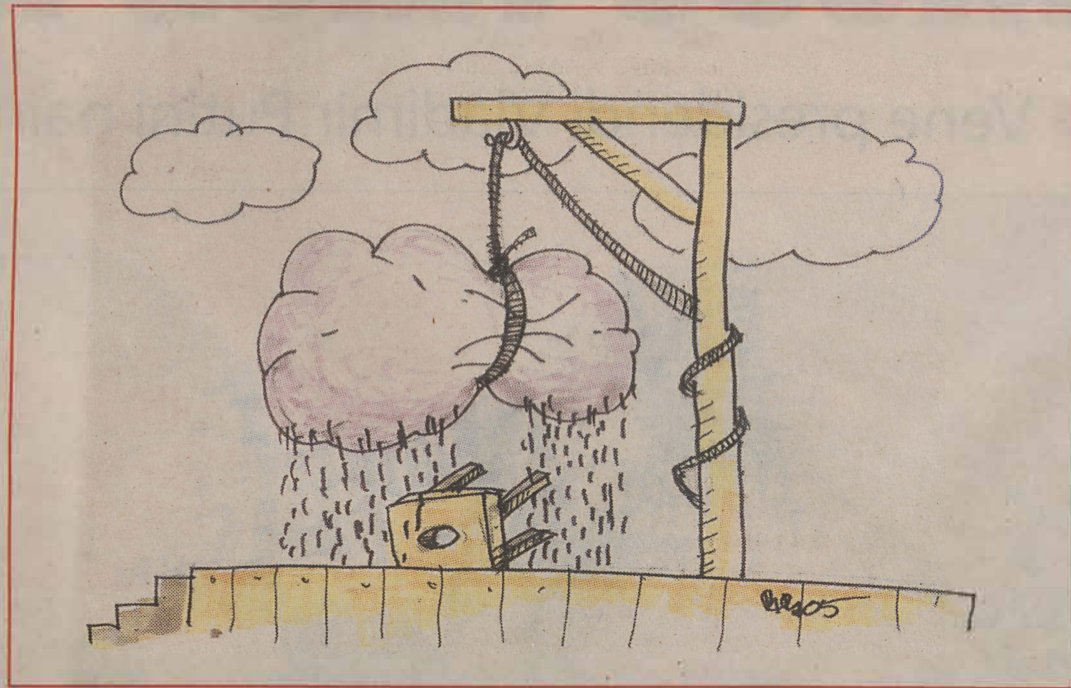
■ Venemaa valitsejail on ikka olnud taevaste töödejuhatajatega head sidemed – 9. mai polnud esimene kord, kui riigijuht andis korralduse vihmakraanid pidustuste ajaks kinni keerata. Kaks aastat tagasi kuivatati hoogsalt taevast Peterburi kohal, sest linn pidas juubelit. 1995. aastal suruti Moskvas vihm maha jällegi võiduparaadi ajaks.

– Kõige rohkem teatakse muidugi Vene ilmakujundajate saavutusi Moskva olümpia päevilt, kui pilvi tühjendati ohutul kaugusel Lužniki staadionist. Pilveväänamist kasutati ka 1994. aasta Hea Tahte mängudel ning neli aastat hiljem noorsoomängude avatseremoonial.

Ilm keemiaravil

Siiski oli Vene asepeaminister Valentina Matvijenko liiga enesekindel, kui ta enne Peterburi juubelit julgelt kinnitas: «Ilm sõltub meist!» Meteoroloogid koostöös lennuväega tegid kõik, et hajutada võimsaid sajupilvi, kuid peole saabuvaist riigipeadest said paljud ikkagi märjaks. Asjaosalised vabandasid end sellega, et prominente saabus nii tiheidalt, et raske oli pilvede töötlemiseks taevast kohta leida.

Kuidas looduslikest pilvedest lahti saada? Või vastupidi – tekitada kunstlikke sademeid? Mõle-

ANDRES VARUSTIN

mal puhul kasutatakse keemiaabi.

Katseid ilma mõjutada tehti juba kauges minevikus. Keegi Charles Hatfield olevat vihma esilekutsumiseks edukalt rakendanud omaloodud kemikaali. 1916. aastal maksis San Diego linn USAs tollal tohutu summa – 10 000 dollarit – kuivama kippuva Morena veereservuaari täitmise eest.

Leidur manipuleeris aga tublisti üle – maha sadanud vihmavesi lõhkus tammi, osa linna ujutati üle, 20 inimest uppus.

Hatfieldi kemikaali olevat tulemuslikult kasutatud poolel tuhandel korral! Kahjuks viis leidur imeaine saladuse hauda kaasa.

Võib-olla oli selleks kemikaaliks hõbejodiid? Katsed tolle ai-

nega on sageli andnud rõõmustavaid tulemusi. Meteoroloog Bernhard Vonnegut, kirjanik Kurt Vonneguti vend, osales projektis «Tormiraev», kus katsetati kunstliku vihma tekitamist hõbejodiidi või kuiva jää külvimisega pilvedesse. Paaril korral olevat orkaani jõud hoopis raugenud, kui kemikaale tormi «silma» äärtele puistati.

Paraad on taeva luud

Kuidas täitsid Venemaa õhujõud ja ilmasteenistused kuu aega tagasi president Putini antud korraldust hoida 9. mail Punane väljak kuiv?

Juba 7. mail alustati ennastohverdavat võitlust suurte läänest (!) pealetungivate vihmapiilvedega: 11 lennukit AN-12 ja IL-18 puistasid 150 km kaugusel pea-

linnast kemikaale pilvedesse. 8. mail tuli siiski lende vähendada, sest juba saabus parvedena väliskülalisi.

Põhirünnak pilvedele algas pidupäeva varahommikul. 16 väljalennuga külvati taevasse 30 tonni kuiva jääd, 6000 liitrit lämmastikuühendeid, üle 50 tonni hõbejodiidi ning muud keemikraami.

Ja vaata imet – veel veerand tundi enne paraadi algust tibutas kerget vihma, siis aga tuli päike välja ning säras nagu ülemuse käsu edukalt täitnud kaitsemister Ivanovi nägu.

Alternatiivne maheilmendus

Kas tõesti võitsid teadus ja tehnika loodusjõude?

Kui 1950. aastal tabas New Yorki tugev pöud, käskis sealne

Kuidas looduslikest pilvedest lahti saada või tekitada kunstlikke sademeid?

meer pilvi kemikaalidega töödelda, peapiiskop aga palvetada. Kui sadu algas, ei teadnud kummagi firma täpselt, kelle püüdlused vilja kandsid.

Paljudele tundub eelkirjeldatud taevaväetamine kuriteona looduse vastu. Rohelise mõtteviisi pooldajaile on kindlasti meelepärasem ilma muutmine näiteks manamise teel.

Psühhokineesi spetsialist Uri Geller soovitas 1998. aastal põua all kannatava Iisraeli elanikel minna vaikselt kohale (kus ei lõhke pommid?!), keskenduda ja pingsalt taevasse vaadata – kui vihmaootajate arv on piisavalt suur, küll siis ka sadama hakkab.

Maheilmanduse näiteid leiame aga ka Eestist. Iga-aastase tsiklimeeste kogunemise «Jõgevatreff» ajal olevat alati ilus ilm, mille manamine käivat nii: korraldaja sõidab igal kevadel Lapi nõia manu, too jookseb, trumm käes, mööda tundrat ringi ning teeb igasuguseid vigureid. Ja sajuta päevad ongi tagatud!

Mõelge selle peale, härrased vabaõhuetenduste korraldajad. (Või tellige Vene õhujõud kohale.)